

УЗДЫМ

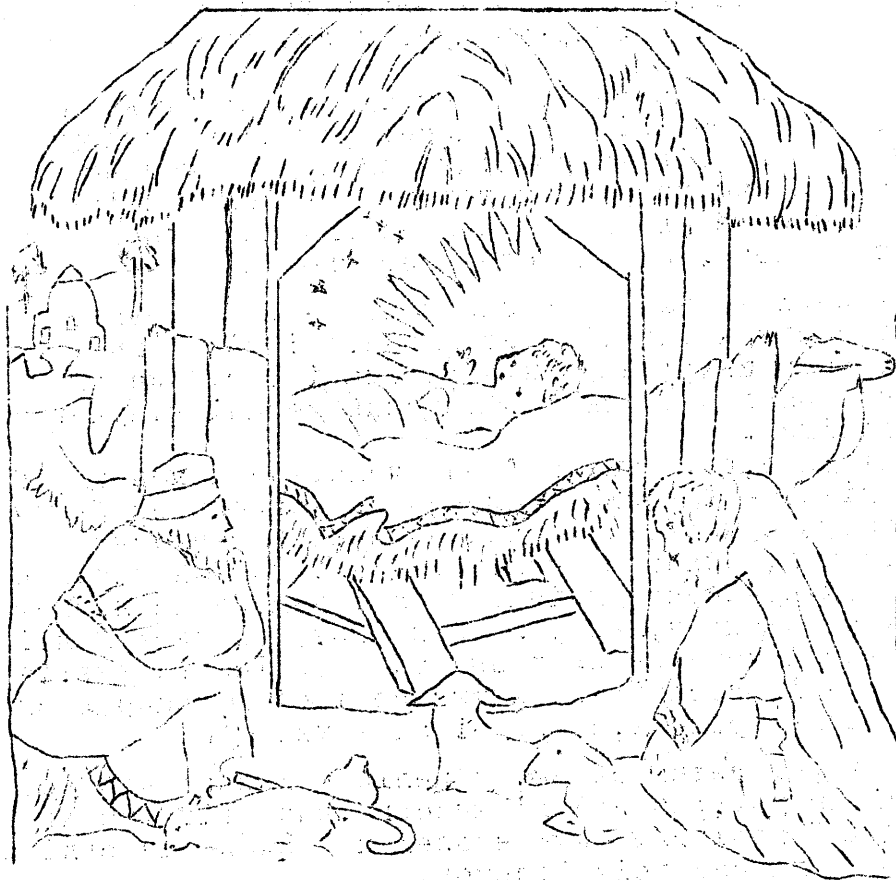
ВОРГАН БЕЛАРУСКАГА АКТЫВУ НА ВЫГНАНЬНІ

М. Kobiako, 4234 Mapledale Ave. Cleveland 9, Ohio

ГОД I

СЬНЕЖАНЬ 1963

Нр. 2

Вясёлых Каляд і шчаслівага Новага Году

УСІХ ПАДПІСЧЫКАЎ, ЧЫТАЧОЎ, СУПРАЦОЎНІКАЎ І СЫМПАТЫКАЎ ДЫ
ЎСІХ БЕЛАРУСАЎ НА ВЫГНАНЬНІ І НА БАЦЬКАЎШЧЫНЕ САРДЭЧНА ВІТАЕМ
З РАДСТВОМ ХРЫСТОВЫМ І НОВЫМ 1964 ГОДАМ І ЖАДАЕМ ДУХОВАЕ
РАДАСЬЦІ, ЖЫЦЦЯТВОРЧАСЬЦІ, ШЧАСЬЦЯ ПОЎНАГА, ЗДАРОУЯ МОЦНАГА
І ВЕКУ ДОЎГАГА!

РЭДАКЦЫЯ "УЗДЫМУ"

НАВАГОДНІЯ ДУМКІ.

Надыходзіць Новы Год. Ізноў пачынаецца новы лік дзён з першага студзеня. Адыходзіць у вечнасьць 1963 год з тым, каб ніколі больш не вярнуцца і як пасланец таеж вечнасьці, яму на зьмену ідзе 1964 год. У кожным годзе дні ціхачом ідуць, плывуць за днямі, і кожны Год

бяз слоў змяняецца другім. З выгляду-ж аднак кожны дзень падобны на свайго папярэдняга і свайго наступнага: ён як і другія дні, мая сваю раніцу, свой поўдзень і свой вечар. І гэты кожны год падобны папярэдняму і наступнаму году: мая сваю вясну, лета, восень, зіму. І здавалася б, тое што было, ёсць і цяпер, а тое што будзе, - ужо было. Сучаснае выдаецца нам дзяцінным, а прычыны сучаснасці - быццам наст-ледкі мінулага. А зноў-жа прабег сучаснасці - гэта зародкі будуча-га.

Аднак згодна свайго зместу ня толькі кожны год рожніцца ад другога і ня толькі кожны дзень рожніцца ад другога дня, але і каж-ная часіна і хвіліна рожніцца ад другога часіны і хвіліны. Гэта зна-чыць, што кожны дзень мая пераказаць нешта наступнаму дню і кожны дзень мая сваё ўласнае жаданне для наступнага дня, а кожная ноч для наступнае ночы. А тым больш гэта можна сказаць адносна года ўцэлась-ці. І калі кожны дзень мая нешта новае, а тым больш новае павучаль-нае, то больш новага, павучальнага і цікавага дае нам год ўцэласці. І калі мы раўніваемся з старым і сустракаючы новы год, то нам ха-целася б узяць з сабою на будучыню лекцыі мінулага году, з каторым мы разыходзімся.

Бо мінулае, гэта як бы школа чалавечага жыцця, бо самае жыццё ёсць цікавым і моцна спалучана з надзеяю на будучыню. І калі-б ад-няць гэтую надзею, то жыццё чалавека сталася б абсалютна бязмэтным аднастайным, была б спаралізаваная ўсялякая цікавасць у жыцці, стра-чаная актыўнасць ды ініцыятыва і надзея на лепшую будучыню. Новы Год як бы ажыццяўляе ў людзей гэтую надзею. Людзі нібы ізноў родзя-цца, ізноў пачынаюць змагацца за сваё існаванне, ізноў паўстае думка на лепшае і шчаслівейшае жыццё і мы жыццярадаснымі вітаем у гэты дзень сваіх родных, сяброў і знаёмых.

Мы, пішучы гэтыя словы, хацелі б пажадаць каб усе людзі сапраўды пазналі праўду, каб адчулі шчасце, каб вітаючы адзін аднаго "З НО-ВЫМ ГОДАМ" мелі глыбокую надзею на вечнае шчаслівае жыццё, прыга-таванае для нас усіх Тварцом.

Мы жадаем, каб людзі не забываліся, што шчаслівае жыццё можа і павінна базавацца на любові адзін да аднаго, а не на зайздасці, якая ёсць пачаткам зласці, каб не жадалі іншаму, чаго сабе не жа-даем, каб былі заўсёды гатовымі змагацца з няпраўдаю, не служыць ды "гаспадаром", не радавацца чужому няшчасцю, а быць гатовым дапамагчы патрабуючаму. Каб кожны памятаў, што добрая справа не пад прымусам, а згодна чалавечае годнасці, не дамагаючыся за гэта ні зарплат, ні ўд-зячнасці, а выконвацца як грамадскі абавязак, павінна.

Вот з гэтакімі думкамі і надзеяю мы павінны ўступіць у Новы 1964 Год. Мы павінны мець глыбокую надзею і на Божую дапамогу, каб праз гэта мець магчымасць усім народам вызваліцца з пад бязбожніцкае ўлады і арганізаваць сваё жыццё з любоўю і павагаю да самых сябе і да іншых. А гэта магчыма, калі мы будзем належна карыстаць з часу, ад ўжывання якога залежыць наша шчаслівае, або нешчаслівае жыц-цё, для якога мы створаны і жывём.

Гэтага мы і жадаем для нашых чытачоў і симпатыкаў у Новым 1964 Годзе!

"Рэдакцыя"

"Найбольш нясталаю датаю сьвятавання Новага Году маюць Эскімосы, бо ў іх Новы Год залежыць ад пагоды, а мяноўна калі выпадзе першы сьнег"

ЗАБОЙСТВА ПРЕЗЫДЭНТА КЭННЭДЫ

22-га лістапада г.г. у месцы Даллас, Тэксас, а гадзіне 1.31 па-паўдні сьмяртэльна быў ранены стрэлам у галаву, праязджаючы па вуліцы ў адкрытай машыне, прэзыдэнт Кэннэды, які ў той самы дзень памёр у госпіталі каля 2 гадзіны дня. Забойцам выявіўся Гарвэй Освальд, які з вакна складу школьных кніжак, стрэламі даканаў забойства.

Вестка аб сьмерці прэзыдэнта пакрыла жалобай. ўвесь край, а ў сэрцах амерыканскага грамадзянства запанаваў вялікі сум. Стрэлы, якія мелі меўца ў Даллас, трафілі ня толькі ў прэзыдэнта, але ў цэлы амерыканскі народ, у цэлае грамадзянства не залежна ад партыйных і груповых перакананьняў. Прэзыдэнт Кэннэды быў насьбітом ідэалаў свабоды і роўнасьці, сіліўся ўтрымаць ува ўсім сьвеце супакой і парадак. Ён быў вялікім дэмакратам, жыў з думкаю дапамагаць кожнаму чалавеку будаваць сваю дачасную долю, жыў для вольнасьці ўсіх, жыў і змагаўся для роўнасьці правоў для ўсіх. Памёр на варце, як дзейны жаўнер учасе выкананьня службовых абавязкаў.

Пасьля сьмерці адразу цэла Яго самалётам было перавезена ў Вашынгтон у Белы Дом, а пазьней перавезена да Капітолію для публічнага агляду, дзе праходзячы каля труны аддало апошнюю пашану каля 250.000 асоб.

З Капітолю труна пакрытая штандарам на вайскавай двуколцы, запрэжанай ў тры пары белых коней ды з вайсковымі почасьцямі была перавезена да Катэдры сьв. Мацьея, дзе Кардынал Кушынг з Бастону ў са-служэньні іншага духавенства адправіў чын похавінаў. У Катэдры на жалобнай Багаслужбе прысутнічала 1.200 асоб у тым ліку каралі, прэзыдэнты і рэпрэзэнтанты з усіх краінаў за выняткам камуністычнага Кітая, які рэпрэзэнтантаў не прыслаў. Савецкі Саюз рэпрэзэнтаваў Мікаян, які гэтак сама, магчыма першы раз у жыцьці, наведаў хрысьціянскую сьвятыню.

Пасьля жалобнае Багаслужбы працэсія похавінаў накіравалася на морскі магільнік у Арлінгтон, які прадназначаны для похавінаў усіх загінуўшых гераічнаю сьмерцю грамадзян Злучаных Штатаў Амэрыкі.

Похавіны адбыліся пад гукі 21 гарматнага стрэлу, бо прэзыдэнт учасе другое Сусьветнае вайны быў адважным марскім ваякам і вайсковы запал не пакідаў яго на працягу ўсяго жыцьця аж да гераічнае сьмерці.

Сьлядкуючы ў тэлевізыі за адбываючымся працэсам похавінаў, было ўражаньне быццам усё амерыканскае грамадзянства ішло за труною, брала ўдзел ў похавінах, прыглядалася на зьехаўшыхся з усяго сьвету каб правясьці яго на вечны адпачынак, кіраўнікоў дзяржаваў, хвалявалася, бачачы ідучую за труною сямью і радню загінуўшага, на войска, якое аддавала яму апошні гонар, ды на шматлікі натоўп людзей.

Сьлядкуючы за страшным здарэньнем, не ў аднаго сэрца разрывалася ад болю на часткі, было прасякнутае рознымі перажываньнямі, а пачуцьцё паглыблялася, лагодзілася ды ў роспачы прасьвятлялася.

Забойства прэзыдэнта адбылася гучным рэхам па ўсім сьвеце. Для аўда-велае жонкі і асірацелых дзяцей, а гэтак сама і для Амерыканскага ўраду з розных частак сьвету надаслана мільёны спачуваньняў. Брытыйскі Парламент паставіў каб памятник Кэннэды быў пастаўлены каля памяtnікаў Лінкальна і Рузвельта. У Бэрліне адна з сквэраў пераіменавана на назву "Джон Кэннэды", Парламент Пэругвайскі паставіў прызнаць сьмертную нагароду Нобля, у Балівіі адзін з будуючыхся будынкаў пастаноўлена назваць імям "Кэннэды".

А таму зусім смела можам сказаць, што Кэннеды ўвайшоў ня толькі ў гісторыю, каторая і будзе судзіць яго згодна ягонае дзейнасці, бо ўвайшоў у зразуменьні свайго народу як нейкі нацыянальны здабытак сучаснасці.

А арыштаваны забойца прэзydэнта Гарвай Освальд, на трэйці дзень пасля сьмерці прэзydэнта быў забіты Джэкам Рубы ўчасе, калі Освальд двух дэтэктываў і некалькі паліцыянтаў, пратрансфартавалі з мейскае да павятовае вязьніцы.

Д З Е Й М А Ф А К Т А М І

Напэўна некаторыя, прачытаўшы нумар першы нашага часопісу "Уздым" сыціснулі плячукамі ды здзіўлена падумалі, ці сапраўдныя факты ў ім пададзеныя? На гэта мы адкажам: прастудыце і падумайце. А думкаў ня можна нічым іншым замяніць, хіба толькі думкамі глыбейшымі ды праўдзівымі.

Наш актыў, выдаючы гэты часопіс, не хістаецца веручы ў сапраўднасць што напісана, не баіцца яе паўтарыць тысячу разоў, калі на гэта зойдзе патрэба.

Гэта не азначае, што наш розум ёсць зачыненым для якіх колечы рачовых аргументаў. Не! Зь вялікаю радасцю мы будзем прыслухоўвацца да разумнае крытыкі і парадаў і будзем удзячнымі, калі нехта рачовымі аргументамі выявіць нашыя памылкі.

Нам ведама, што паміж беларускага грамадзянства на выгнанні існуе падзел на ўгрупаваньні, а гэтым самым і падзел на ідэалёгічныя плыні. Гэтак сама праўдаю ёсць тое, што паміж намі ёсць людзі напоўненыя дынамікай у мажлівасць выканання вялікіх ідэалаў, але ёсць сумнаю праўдаю і тое, што значная частка нашых інтэлектуальных сілаў зусім адыйшла ад грамадзкага і палітычнага жыцця, або выконвае працу зусім шкодную, а гэтым самым выкароньвае сьветлыя ідэалы ў тых, якія б маглі прынесці шмат карысці дзеля стварэння маналіту нашае эміграцыі дзеля агульнага добра для Бацькаўшчыны.

Праўда, выкананьне кожнае справы вымагае часу, як і кожнае жывое стварэнне, кожная расьліна патрабуе час каб пусьціўшы караньні развіцца, вырасьці.

Былоб зусім ненармальным каб чалавек сяньня пасеяў зярно, а на другі дзень ужо хацеў-бы збіраць каласкі. Гэтак сама былоб смешным, каліб сяньня быў пасаджаны жалудок, а на другі дзень, хацеліб бачыць ужо там вялікага дуба. Гэткі пагляд рэчаў выглядаў-бы не інакш як самаабманам. Аднак у грамадзкім жыцці нажаль падобныя факты здараюцца, бо г.звання кіраўнікі ўгрупаваньняў сяньня голасна крычаць за нацыянальную ідэалёгію, востра крытыкуюць адзін аднаго за нячынасьць, за нерэальны падыход да справы, а пазьней самі ідуць па тым жа шляху.

Чаму гэта робіцца? А рэбіцца гэта таму, што мы часта не разумеем таго, што ўсякая праца патрабуе час і плянаваньня, а іншыя толькі выконваюць згары накінены ім плян. А пляны родзяцца як і зерня ў розумах адзінак, а пасля мусяць трафіць на карысную глебу. У далейшым развоі іх мусяць пеленгаваць і ўзгадоўваць кіраўнічыя адзінкі, а каля іх ужо фармуецца воля шырэйшых масаў, якая прасякнута ідэяю змагацца за вялікую справу.

Галоўным-жа дзейнікам дзеля фармаваньня ідэяў і правядзеньня

іх у жыццё ёсць прэса. Яна ёсць правадніком народу. У нармаль-ных часоў, дзякуючы прэсе, ня толькі ўзгадоўваецца цэлае пакаленне, але падгатаўляецца на дзесяткі, або і на стагодзі гадоў наперад.

На вялікі жаль уся беларуская прэса ўжо на працягу стагодзяў для нашага народу на Бацькаўшчыне знаходзілася пад сурогаю цензураю акупантаў, а таму толькі паміж радкоў можна было чытаць і дагадвацца што меў на мэце аўтар артыкулу выказаць, а асабліва ў часе вайны. Пасляж заканчэння другога Сусветнага вайны, калі на выгнанні апынулася значная частка нашых інтэлектуальных сілаў, ня маючы ўстабілізаванага аўтарытэтнага цэнтру, кожны бел. асяродак пісаў што хацеў і як хацеў. Пасля-ж групавога падзелу, усе высілкі і дынаміка была накіроўвана на міжсобскія лаянкі і непаладкі, а нетахтоўнасць рэдактароў, або сьведамыя прычыны з закідамі "квіслінгоўства", прычаталі груповы падзел да гэтага часу. Сьведамы гэта быў паступак, або нясьведамы аб гэтым сваё слова скажа гісторыя. Сяньня нам ведаюць толькі тое, што далейшая рэдкалегія, а асабліва сучасная рэдакцыя "Бацькаўшчыны" пашла яшчэ глыбей, друкуючы артыкулы аб Віленскіх Мучэніках, пазбаўляючы іх сьвятасці, або беларускую героіню Ганнеду выкрэсьліваючы з гісторыі як "ліпа", праз што дадзена чытачом да зразуменьня куды накіроўвае чытачоў рэдкалегія.

Аб выдаваемай сп. Пануцэвічам "Беларуская царква" не варта затрымлівацца, бо яна апрача назову нічога беларускага ня мае. Для беларускага грамадзянства гэткую прэсу бачыць не навіна. Роднымі сёстрамі ёй былі ў Вільні выдаваныя газеты Паўлюкевічамі, Умястоўскімі, ды іншымі польскімі наймітамі. Аб іншых выдавецтвах пакінемна другі раз. Сяньня зазначым толькі, што для кожнага цікавячагася, ужо добра ведамая мэта гэтых выдавецтваў і кожны ведае з кім можна супрацоўнічаць, бо ніколі ня можна з тымі, якія праводзячы выразную раз'ядняваючую ідэю, самі далі да зразуменьня чаго яны хочуць і куды вядуць.

Чытаючы гэтыя словы некаторыя напэўна падумаюць; добра, крытыкаваць лёгка але што і як рабіць? Адказам на гэтае пытаньне будзе - рабем хоць частку таго, што робяць іншыя нацыянальнасьці на выгнанні, мяноўна: у першую чаргу трэба звярнуць увагу на падростаючае пакаленьне, каб яно нацыянальна ня было страчана, а магло замяніць нас. Першаю неабходнасьцю дзеля гэтага ёсць, ува ўсіх асяродках арганізаваць беларускія сыботнія, або нядзельныя школы, а дзе гэта немагчыма праводзіць індывідуальнае ўзгадаваньне. Для нармалізацыі гэтага пытаньня неабходным ёсць заснаваць Культурна-асьветны Беларускі Цэнтар. Вельмі былоб пажаданым і заснаваць Агульна-Беларускі рэпрэзэнтацыны Асяродак; каб праз гэта пазбыцца рэпрэзэнтаваньня беларускіх справаў прадстаўнікамі паасобных групавак, што часта прыносіць не карысьць, але школы для агулу беларускае справы, бо часта былі выпадкі, гэтакія прадстаўнікі недагаварыўшыся, пасля гутарак з урадавымі чыннікамі выходзяць праз адныя дзверы, а ў той самы час уваходзіць іншы прадстаўнік і рэфаруе справы зусім у адмоўны кірунку ўводзячы ў блуд урадоўца, які выносіць няпрыхільнае ўражаньне аб гэтай нацыянальнасьці.

А самае галоўнае ўжо час пакінуць груповы падзел і адносіцца з пагардаю да тых хто яго падтрымоўвае, ды ўзяць прыклад з другіх народаў, у якіх нават чацьвёртае пакаленьне ёсць сьведамым якое ён нацыянальнасьці, папраўна гаворыць моваю сваіх бацькоў, а праз гэта ёсць здольным каб нават у неадказны час зарганізавацца і стацца авангардам да вызваленьне свае Бацькаўшчыны!

СВЯТЫ ЯЗАФАТ

Пад гэткаім назовам сп. Пануцэвіч ў Чыкаго ў 1963 годзе выдаў ратарным спосабам кнігу, дзе дапушчана шмат тэндэнцыйных мяркаваньняў аўтара кнігі, а таму мы ў скарачаныні пастараемся для паважаных чытачоў выясьніць недакладнасьць пададзеных фактаў, пакідаючы поўную рэцэнзыю кнігі на пазьнейшыя часы.

Ужо напачатку свае працы на балонцы 4 чытаем: "св. Язафат нарадзіўся каля 1580 г. у Уладзімеры Валынскм.... аднак род Кунцэвічаў беларускага/гістарычна-літоўскага/паходжання, а гэта таму, што калісь гэты род жыў на прасторах сучаснае Беларусі. Як бачым вельмі слабая аргументацыя, бо каліб нават сам Язафат нарадзіўся на Беларусі, а не прызнаваў сябе беларусам ці ж маям мы права яго прызнаваць за свайго? Нарадзіліся-ж там Міцкевіч, Касцюшка, Траўгут, Пільсудскі, род Дастаеўскіх і. а кім яны сябе лічылі і каму спрыялі? А ў жыццярысе Кунцэвіча зноў дзеце дзе колечы каб ён наз. сябе няхай сабе тагачасным назовам Ліцвін? Не! Гэтаганя знойдзеце.

Далей на балонцы 30 напісана: "Язаф. Кунцэвіч быў выдатным арганізатарам "святых" гэта значыць яшчэ за жывую голаву, не існуючы тады сп. Пануцэвіч яго кананізаваў у святых, бо дзейлася гэта ў 1610 годзе, а як ведама, што ў кніжцы "Суадносіны абрадаў у Усходняй Галіцыі, выдадзенай у Львове ў 1839 годзе Язафат ня толькі не прызнаваўся святых, а залічаны да ворагаў украінскага народу і на балонцы 112 чытаем: "Язафат Кунцэвіч у Полацку дараджваў Каралю, каб Русінаў /г.з. праваслаўных/невуніятаў выгнаць з краю". А гэтая кніжка была выдадзеная грэка-каталікамі не праваслаўнымі. Апрача гэтага ў дыяцэзіі Львоўскай, Станіславоўскай, дзе было больш тысячы вуніяцкіх парафіяў у тым часе ніхто пра сьвятасьць Кунцэвіча ня ведаў і не ўспамінаў, ды і сам аўтар кнігі піша, што кананізацыя адбылася толькі 29 верасьня 1867 году, а аж у 1902 годзе зьявілася першая кніжка на украінскай мове пад наз. "Жыця Священномученика Иосафата", аўтарам якое быў Казаковіч. Вот-жа аж 279 гадоў па сьмерці была накіненая сьвятасьць і не беларусам, а ўкраінцам, а да таго часу грэка-каталікі без яго абыходзіліся, бо былі сьведамы, што вунію накінулі палякі сілаю, а Кунцэвіч быў адзін з тых, што памагаў палякам у іхняй рабоце.

Да і самую сьвятасьць Кунцэвіча самі прадстаўнікі Рыму падсунулі думку, што Язафат ёсьць украінскім святых, а пачынаючы ад 1940 году ў Англіі праз а. Сіповіча, а пазьней у Амэрыцы праз сп. Пануцэвіча накідаецца думка, што Язафат ёсьць беларускім святых. Напачаткуж за пасярэдніцтвам Рыму рабілася проба і нават публічна асьвятчалася, што Язафат належыць да польскіх святых. Аб гэтым пададзена ў энцыкліцы Папы з 1923 года наступнага зместу: "Гіс іс, маніфэсто нотэс, тэе Про-мартыр оф тэе Уніат Рутэніас, анд уан оф тэе спэцыал патронс оф Полянд". У перакладзе гэта азначае: "ён ёсьць вялікадушны, зазнача ў энцыкліцы, першамучанікам вуніятаў русінаў, і адным з спэцыяльных заступнікаў Польшчы".

На балонцы 31 аўтар кніжкі ўспамінае пра "манаскую пакорнасьць" Язафата. Магчыма, што з прыроды Язафат быў выхаваны на асновах рэлігійных, але пазьней будучы пад уплывам гэтых езуітаў як Рутскі, фабрыцкі і інш. стаўся зацятым ворагам праваслаўных. У часопісу "Сьвітло" №22 знаходзім наступныя словы Язафата: "Я прасякнуты гэткаю ненавісьцю да схізматыхаў /г.з. праваслаўных/, што быў змушаны паўтараць словы:

"Я зьненарідзеў зборышча злыдняў", г.э. збор праваслаўных у Царкву каб памаліцца." Вот якою была ягоная манаская пакорлівасьць"

А як -жа ён дайшоў да гэткае Пануцэвічавае "пакорнасьці"? Аб гэтым паведамляе украінскі часопіс "Світло" у № 2 і 3 дзе гаворыцца: "Язафат стаўшыся манахам выбраў сабе найбяднейшую Келю. Выглядала нібы, што ён прырокся быць "затворнікам". У гэтай келі ён адбіваў адразу па 1000 разоў паклоны. Пад ваўняным адзеннем насіў найгрубшую валасянку. Спаў на голай падлодзе. Раздабыўшы дзесьці даўгі жалезны ланцуг з войстрымі кольцамі, акруціў ім плечы і плячкі сціскаючы сябе гэтак моцна, што канцы ланцуга ўрэзаліся ў цела". Запачыўшы ад лацінскага абраду добраахвотнае "бічаваньне" ён сярод начы выходзіў толькі ў валасяцы і басанож па сьнегу на магільнік каля царквы. Там схаваўшыся, каб ніхто ня бачыў, станавіўся на калені і бічаваў сябе аж да крыві, так доўга, што аж ногі прымярзалі да камяня".

За гэткае аскетычнае захаваньне ды фанатызм зь якім ён усюды прапаведваў ды з дапамогаю ўрадавых чынікаў сілком заганяў праваслаўных у вунію, жыхары Вільні прызвалі яго "душахватам". Зьверху ж яго тагачаснаму вунійнаму мітрапаліту Шацею, ведама гэткая работа Язафата вельмі падабалася, а таму ён назначыў яго напачатку настаяцелем манастыра ў Бытэні, а пазьней у Жыровічы.

Успамінаючы пра гэта сп. Пануцэвіч нават не сароміцца пісаць гэтакія рэчы: "што паводле "легенды" сьв. Абрам пабачылі пастушкі на грушы... І Ён датрываў у капліцы да прыходу Язафата Кунцэвіча". Дык якаяж тут заслуга Кунцэвіча? Мажліва толькі тая, што Кунцэвіч сілком адабраў манастыр у Жыровічах і заўладаў Цудатворчым Абрамам Апякункі Беларускага Народу, ды за ягоным прыкладам палякі адраджылі Польшчу ў 1920 годзе ізноў падпарадкавалі манастыр?

На балонцы 36 - 37 кніжкі "св. Язафат" аўтар апісвае прыняцьцё манахамі Кунцэвіча ў Пячэрскім манастыры, адкуль манахі яго адразу гналі вон, а пазьней калі на прапанову Кунцэвіча прынеслі яму літургічныя кнігі зь якіх ён зрабіў выклад "аб Царкве Хрыстовай з намесьнікам Пятра папаю Рымскім" ды з задаваленьнем яго слухалі. Ціж гэта не мана чыстае вадзі? У ніякіх літургічных кнігах праваслаўных няма і ўспаміну пра нейкае намесьніцтва Пятра. Гэта толькі магчыма знайсці ў навуцы каталіцкага касьцёла і то не ў літургічных кнігах, як піша Пануцэвіч, а ў каталіцкім ктафізме прадназначанай спэцыяльна для агулу каталіцкага, а не праваслаўнага.

Я з а ф а т А р х і е п і с к а п а м .

У 1618 годзе памёр стары Полацкі Архіепіскап Гэдэон. Кароль, па рэкамандцыі вунійнага Мітрапаліта Руцкага, мянаваў Кунцэвіча на Япіскапа Полацкага, прызнаючы яму ўладу над усімі праваслаўнымі царквамі і манастырамі ў Полацку, Віцебску, Магілёве, Мсьціслаўю і Оршы, ды над усімі парафіямі гэтае Епархіі.

Згодна тэзаў Пануцэвіча /бал. 40/ на ўезд у Полацк Кунцэвічу патрэбны быў час на падрыхтоўку каля двух месяцаў. "Адбыўся ўезд з вялікаю помпаю пад гукі гарматаў, ў асьмесе каралеўскае сьвіты і канвою з каралеўскім камісарам на чале Тышкевічам. Ён-жа першы прывезшы ў Полацк і прамовіў: "З волі Божай і нашага караля я прывожу вунійнага біскупа, каторы ёсьць сьвятло і каштоўнасьць, гордасьць і г. далей. Вось тут і відавочна што аўтар сам сабе супярэчыць пішучы, што Палачане прасілі каб прыехаў Кунцэвіч. А каб прасілі то пашто-ж тады для гэткага "Сьвятла" быў-бы патрэбны вялікі канвой? Відавочна дзеля таго каб пасадзіць яго паміма волі вернікаў. А аб гэтым сьветчыць

і прывітаньне бурмістра Полацку які сказаў: "Калі прыходзіце з добрым намерам вітаем у імя сьв. Бога, калі аднак з ліхім, то лепш каб ніколі не прыходзілі ў Полацк"! Ужо і гэта сьветчыць, што людзі спадзяваліся, што Язафат ім добра не жадае а. прынosiць - ліха.

Апынуўшыся ў Полацку Язафат пачаў ужываць усялякіх магчымых спосабаў каб перавесці ўсіх у вунію. Адных прыцягваў абяцанкамі выгадаў і каралеўскаю ласкаю, а другіх загняў ў вунію пагрозамі, карамі, судамі і вязьніцаю.

Маючы ўсёцэлае падтрыманьне з боку караля і ўрадавых чыннікаў яму гэта выконваць было лёгка, а таму ў кароткім часе перацягнуў да вуніі Полацкага ваяводу Міхала Друцкага-Сакалінскага, які прыцягнуў сямяю кашталяна Івана Корсака, Даніла Шчыта, Тодара Валовіча і другіх.

І калі мы лічым, што вялікім няшчасьцем для беларускага народу было тое, што багатыя тагачасныя беларускія сем'і апалячыліся, то ня можна не ўзяць пад увагу, што да гэтага галоўным чынам спрычыніўся Язафат Кунцэвіч. Ён быў адным з тых, што асабліва прыслужыліся каб за раць ад беларускага народу тых людзей, якія былі больш нацыянальна сьведомыя і багацейшыя каб парабіць іх палякамі.

Сьветчыць аб гэтым і Інструкцыя Ватыкану папскаму нунцыю ў Польшчы Руіні аб мэтадах і сьродках прымусовага ўводжаньня вуніі ў Беларусь-1612 года. Ніжэйпададзены тэкст ўзяты з кнігі " Беларусь эпоху феодалізма том I балонка 385/

Нераклад з польскага.

"Ува ўсіх сваіх дзеяньнях уважна сьлядкуй за тым, каб нікім не была выяўлена іншая мэта, апрача тае, аб якой раней гаварылася, г.э. захаваньне і распаўсюджваньне каталіцкае веры. Дзеля гэтага належыць паступаць вельмі асьцярожна ў падыходзе да другіх дзяржаўных справаў каб пазбыцца ўсялякіх западазрэнняў, лёгка ўзьнікаючых у розуму гэтага народу.

Апрача ерэтिकाў у Польшчы ёсьць схізматыкі, якія ненавідзяць каталікоў, а яшчэ больш вуніятаў, г.э. тых, каторыя адыйшлі ад схізмы і далучыліся да Рымскае Царквы.

Гэтая іхняя ненавісьць яшчэ ўзмоцнілася з таго часу, як карольсваё пастановаю, перадаў вуніятам некалькі Віленскіх цэркваў, належаючых да схізматыкаў, каторыя не спыняюцца рабіць захады аб скасаваньні гэтых пастановаў.

Судзячы-ж па набожнасьці караля і каталіцкае шляхты, можна чакаць ад іх сталае апекі над вуніяй, тым ня менш галоўным вышнім абавязкам зьяўляецца садзейнічаць вуніятам ўва ўсіх іх справах, бо вунія моцна цікавіць Папу, каторы мая надзею, што з распаўсюджаньнем яе, рэшта схізматыкаў аб'яднаюцца з рымскаю царквою. Ён колькі разоў прасіў караля, а некалькі разоў перад гэтым, асабліва налягаў, каб кіеўскаму /вунійнаму/ Мітрапаліту было прызначана мейсца ў Сэнаце і аб гэтым пісаў князю /Янушу/ Астрожскаму, кракаўскаму кашталяну, каб ён з св. боку пастараўся дапамагчы яму ўвайсьці ў сэнат.....

/Рэляцыя апостальскіх нунцыяў і іншых асоб аб Польшчы ад 1548 да 1690 году. Том II Бэрлін-Пазнань 1864 г. Балонка III - III3/

Вось гэта шлях якім сілкам накідалася вунія беларускаму народу, а па Вашаму сп. Пануцэвіч праваслаўныя беларусы хацелі вуніі і прасілі Кунцэвіча каб прыехаў да іх і рэлігійна апякаваўся імі. Га!

/Працяг у наступным нумары/

ДУХОВАЕ АБЛІЧА АМЭРЫКАНСКАЕ МОЛАДЗІ.

Як падае амэрыканскі часопіс "Нэйшэнэл Рэвью", сярод вучняў старэйшых класаў, у спецыяльна адабраных Коледжах, для выясьнення палітычнага і рэлігійнага пагляду вучняў, былі праведзены апытальнікі. Пытаньні ў апытальніках былі надзвычайна падрабязныя, а таму зьяўляюцца нават матэрыялам для карыстаньня тых дасьледчыкаў, якія праяўляюць зацікаўленьне да студыючай моладзі.

Анкета разьдзелена на дзеве зусім паасобных часткі. Першая адносіцца да палітыкі, у якой пастаўлены тры галоўныя сьветапагляды: ліберальны, кансэрватыўны і сацыялістычны. Паколькі-ж асабліва цікавым зьяўляецца кірунак, згодна ягога праходзіць развой студэнтаў, павучальным ёсьць ведаць, што згодна агульнага правіла, заўважанецца нахіл студэнтаў да левага кірунку, а не да правага.

Цікавым ёсьць і тое, што ў апытальніку хаця і не адзначана прыналежнасьць сям'і да рэспубліканцаў ці дэмакратаў і не адзначаны палітычны кірунак студэнта, а таму можна судзіць па сям'і зь якое ён паходзіць. Ня бярэцца пад увагу і матэрыяльнае забяспечаньне студэнта, аднак можна дайсці да выснаву, што нахіл да левага кірунку больш праяўляецца сярод багатых чымся сярод бедных. У апытальніку дасьледчым выразна зазначана, што студэнты з беднага сарадовішча маюць нахіл быць больш антыкамуністамі, як студэнты з багатых сям'яў.

З афіцыйнага рэзюмэ можна зрабіць наступны выснаў; што Коледжы субсыдыяваныя дзяржавай і колежы каталіцкія менш прасякнуты лібералізмам, як колежы прыватныя. Яшчэ асабліва прыхільныя да лібералізму, найбольш нахіл да кансэрватызму праяўляюць пратэстанты, сацыялістычны нахіл больш моцны сярод няверуючых і неграў, зь якіх адна частка мае тэндэнцыю быць зацятымі антыкамуністамі, усёж кансэрватыўны рух ахоплівае больш як трэйцю частку студэнцтва.

Аднак з пасярод пытаньняў спасьцярагаецца важным адно, якое найбольш можа быць для нас хваляючым, паколькі чалавек яшчэ жыве і нармальна разважае, а гэта тое, што на пытаньне: "штоб вы выбралі калі-б З.Ш.А. апынуліся ў такім становішчы, што ня былоб другога выхаду апрача вайны з Савецкім саюзам, або паддацца Савецкаму Саюзу"? Дык нашоўся адзін Коледж, у якім 60% студэнтаў выказаліся за паддачу, а ў другім Коледжах выказалася за гэта 46%, і ў адным 49%. Агулам-жа адна пятая частка студэнтаў выказалася за паддачу.

Неабходна зазначыць і тое, што было пастаўлена толькі пытаньне ў значаньні сусьветнае вайны ня маючы на ўвазе зьнішчэньне атомам усяго чалавецтва.

Пытаньня-ж аб неабходнасьці змаганьня з камунізмам, не ў апошнім часе, калі ўжо будзе пастаўлены "ўльтыматум", а аб няўпэўненым змаганьні з камуністычнаю ўладаю ў імя падняволенага чалавецтва, у апытальніку ня было. І як на яго адказалаб студэнцтва былоб вельмі павуналым у сучаснасьці для ўсяго чалавецтва.

=====

ЗАДОЎЖАНАСЬЦЬ ЭЎРОПЫ ДЛЯ АМЭРЫКІ.

За час першае і другое Сусьветнае вайны Эўропа вінавата Амэрыцы 27 більонаў далараў. Англія вінавата 13220 мільёнаў далараў, Францыя - 7.033, Італія - 2.255, Саветы - 827 мільёнаў, Бэльгія - 732 мільёны, Польшча 532 мільёны з чаго 435 мільёнаў пазычана перад другою Сусьветнаю вайною, а 97 мільёнаў у 1940 годзе. І не адна з вымененых дзяржаваў ня мае намеру дыскутаваць на тэму сплаты і забавязаных тэрмінаў.

=====

Р Э З А Л Ю Ц И Я

"Другога Епархіяльнага Сабору Беларускае Аўтакефальнае Праваслаўнае Царквы Паўночнае Амэрыкі ў справе задзіночання беларускіх праваслаўных парафіяў у Амэрыцы й Канадзе.

Другі Сабор Епархіі Беларускае Аўтакефальнае Праваслаўнае Царквы Злучаных Штатаў Амэрыкі і Канады, які адбыўся 30 лістапада 1963 году ў Нью Ёрку, лічыць правільнымі жаданьні праваслаўных беларусаў ЗША й Канады да царкоўнага паяднаньня ў Беларускай Аўтакефальнай Праваслаўнай Царкве.

Дзеля таго, што беларускае сучаснае паложаньне ў сьвеце вымагае вялікіх высілкаў ад беларускае грамадзкасьці, каб належна абараніць свае правы на нацыянальную й рэлігійную незалежнасьць; і дзеля таго, што ўжо ў напямку аб'яднаньня прароблены пазытыўныя пачаткі, гэтая справа вымагае неадкладнага вырашэньня.

Епархіяльны Сабор даручае новай Управе праводзіць перагаворы з усімі зацікаўленымі асобамі й дзейнікамі дзеля падрыхтаваньня царкоўнага з'езду беларусаў у справе рэалізацыі аб'яднаньня ў як найбліжэйшым часе. "

Нью Ёрк,
30 лістапада 1963 г.

І на гэтым-жа Епархіяльным Саборы была прынята другая рэзалюцыя наступнага зьместу:

" У часе, калі кіраваньня Масквою нячыстыя сілы намагаюцца па ўсім сьвеце разлажыць і зьнішчыць рэлігійна-грамадзкія асновы людзкога жыцьця, мы беларускія эмігранты на вольнай амэрыканскай зямлі, заяўляем аб нашай адданасьці веры продкаў нашых і адвечным традыцыям падняволеннага Беларускага Народу. У той-жа час, мы, ахвяры старога й новага расейскага імперыялізму, лічым сваім хрысьціянскім абавязкам перасьцерагаць тых, хто па сваёй дабрадушнасьці паддаецца ілюзіі аб магчымасьці супрацоўніцтва й сужыцьця з чырвонаю Масквою.

На аснове інфармацыяў, якія даходзяць да нас з першакрыніцаў, мы сьветым, што сучасная савецкая ўлада ў нічым не зьмяніла народна-забойчай палітыкі з часоў Сталіна. Наадварот, яна ўсіліла гэну палітыку праз выкарыстаньне расейскае Праваслаўнае Царквы дзеля сваіх імперыялістычных мэтаў.

За апошніх колькі год старая ідэя прўнай ізаляцыі расейскае царквы ад вольнага сьвету заменена палітыкай шырокіх кантактаў і ўдзелу савецкіх "царкоўнікаў" ува ўсіх міжнародных зьездах, канфэрэнцыях і арганізацыях. Так чырвоная Масква пралажыла сабе новую сьцежку, ра якой можа прапіхаць сваіх агентаў у мейсцы і арганізацыі дасюць ім мала даступным.

У міжчасе-ж яна сыстэматычна ліквідуе астаткі рэлігійнага жыцьця па савецкіх рэспубліках: Як даведваемся, адзіная духоўная семінарыя на тэрыторыі Савецкай Беларусі ў лыровічах-што рыхтавала праваслаўных духоўнікаў для дзейнасьці сярод мільёнаў вернікаў, зачыненая расейска-камуністычнай уладай у 1963 годзе. Тысячы беларускіх царкваў заменены ў склады - у тым ліку й Сабор Сьв. Сафіі з XI га стагодзя ў Полацку, а некаторыя сьвятыні ператвораны ў цэнтры анты-рэлігійнае прапаганды. Старыя духоўныя кадры выні-

шчаны жорсткім прасьледам, застаўшыся выміраюць і не замяняюцца новымі. При ўсім гэтым праваслаўная царква ў Савецкай Беларусі, з усяй сваёй закаманелай расейшчынай, сталася паслушной прыладай у руках бязбожнага рэжыму, якога адзінай мэтай ёсць вынішчэньне беларускага народу, яго гістарычных традыцыяў і культуры.

Як дэструктыўны фактар, праваслаўная царква на тэрыторыі Савецкае Беларусі ня можа ўяўляць сабою ніякае духова-маральнае сілы, ня маючы арганічнага кантакту з Беларускай Народнай.

Таму мы востра пратэстуем супроць ганараваньня ў вольным сьвеце гэтак званых Мітрапаліта Менскага й Беларускага Нікадыма, які з дазволу і з загаду расейскае Масквы ўводзіць у блуд людзей добрай волі. Ён ня мае нічога супольнага з Беларускай Народнай, ды ня мае ніякага мандату выступаць як рэлігійны праваднік Беларусаў у навучаньні Хрыстовае навукі.

Нью Ёрк,

30 лістапада 1963 г. =====

З ГІСТОРЫІ НЬЮ ЁРКУ

На загад Генрыка Гудзона, каторы першы прыплыў на рэчку, каторая цяпер носіць ягонае імя, у 1614 годзе ніжэй Бовлінг Грын. быў збудаваны невялікі форт на абтоку Мангантан.

Капітан Хрыстэнсэн, толькі з двума жаўнерамі, заўладаў гэтым фортам і быў першым белым паселенцам у Нью Ёрку. Пазьней Заходня-Дунская супалка "Вэст Індыя Ко." выслала 30 сям'яў з Амстэрдаму, як першых новасёлцаў на абтоку Мангантан. Кіраўніком гэтых новапасяленцаў быў назначаны Пётра Мінуім. Ён закупаў гэтую абтоку Мангантан ад Індыянаў за суму 24 далары і назваў гэтае аселішча Нью Амстэрдам.

У 1664 годзе Ангельцы занялі гэтае галандзкае аселішча Нью Амстэр і кароль ангельскі Кароль II-гі, падараваў яго свайму брату Рыгору, князю ангельскага княства Ёрк, у знак чаго гэтае аселішча і прыняло назву Нью Ёрк, які напачатку быў першаю сталіцаю Злучаных Штатаў Амэрыкі.

У сучаснасьці па ліку насельніцтва Нью Ёрк пасьля Лёндану належыць да найбольшых гарадоў у сьвеце, займаючы абшар 299 квадратных мільяў. Праз горад працякае дзьве рэчкі "Іст Рывэр" і "Гарлем Рывэр", а заходняю граніцаю Нью Ёрку зьяўляецца рэчка Гудзон.

На абшары Нью Ёрку налічваецца аж 882 паркі, якія займаюць 26.522 акры паверхні. У горадзе ёсць 48 адправачных радыёвых станцыяў і 6 тэлевізійных станцыяў.

У месцы Нью Ёрку адбываліся цэрамоніі перадачы ўлады новавыбранаму прэзыдэнту Вашынгтону і ўрадаваў Кангрэс ад 1785 да 1790 г.

Належыць гэтак сама адзначыць, што места Нью Ёрк хутка ўзбагацілася і развілося дзякуючы таму, што зьяўляецца прынцыпальным портам у які што год прыплывае больш 5.000 параплаваў і амаль палавіна гандлёвых абаротаў Злучаных Штатаў канцэнтруецца ў гэтай мэтраполіі. Найлепшым-жа пунктам абсэрвацыйным, зь якога можна аглядаць прыгожасьць порту і затокі ў Новым Ёрку ёсць вежа Статуі Вольнасьці ахвяраваная Злучаным Штатам Францыяй у 1885 годзе.

У Нью Ёрку знаходзіцца і найвышэйшы будынак у сьвеце "Эмпайр Стэіп Більдунг"/1250 фіт высокі/. Нью Ёрк зьяўляецца і сталаю сядзібаю Арганізацыі 3 "адзіночаных Народаў, што месціцца ў раёне 42-48 вул.

А Д К А З Ы Р Э Д А К Ц Ы І

Вельмі Пávaжаны Сп. М.Ш.

Усёцэла падзяляем Вашыя думкі ў справе аб"еднаньня ўсіх праваслаўных беларусаў на выгнанні каля свае нацыянальнае БАПЦарквы. Гэтае справа як бачыце дэбатавалася і на Епархіяльным Зьездзе і набірае з кожным разам большага адгалосу, ды даўно пара апамятавацца, што падзел сярод праваслаўных на юрысдыкцыі, або належаньне да іншанацыянальных парафіяў ёсьць падобным самаліквідаваньню.

Вельмі Пав. Сп. Ю.Н.

Ваш закід, што зьмест "Уздыму" ськірованы супроць беларусаў Рыма-к таліцкае веры зусім не абаснаваны. Хочам Вас запэўніць, што мы глыбока сьведамы таго, што нацыянальна сьведамыя беларусы каталікі шмат спрычыніліся для адраджэньня бел. нац. руху, а таму мы заўсёды гатовы шчыра супрацоўнічаць як у рэлігійнай, гэтак і грамадзкай галіне.

Рожніца-ж у рэлігіях не перашкаджала ў мінулым і не павінна перашкаджаць у сучаснасьці згодна працаваць каб асягнуць ідэал незалежнасьці Бацькаўшчыны. Віноўнікаў-жа, што стаяць на перашкодзе да адзінства і супрацоўніцтва просім не шукаць паміж выдаўцоў "Уздыму", а просім прачытаць уважна ўсе 25 нумароў часопісу "Беларуская Царква" і абудва нумары "Беларускі праваслаўны часопіс", каторыя выдае сп. Пануцэвіч і Ко. у Чыкаго і самі пераканаецеся ці патрэбная нам гэтка шкодная разьбівальная работа, бо ўся яна ськіравана сьведама супроць Беларускае Аўтакефальнае Праваслаўнае Царквы, Яе Епіскапату, сьвятароў і наагул супроць ўсіх праваслаўных, якія саматугам прабіваюць цяжкі шлях да незалежнага рэлігійнага і грамадзкага беларускага жыцьця. Ды яшчэ пашчырасьці Вам скажам, што каб ня было вунійнае акцыі праводжанай сп. Пануцэвіча і Ко., ня было патрэбы праводзіць супроць вунійнае акцыі ў "Уздымі" і іншых бел. часопісах. І ад Вас, Дарагія Браты-Каталікі, шмат залежыць каб была спыненая шкодная вунійная акцыя, праз што нашае нацыянальнае аб"еднаньне зусім не парушыцца, а наадварот узмацніцца, бо кожнаму з Вас ведама, што вунія таў паміж беларусаў няма і што вунія была сілаю для праваслаўных накінена і сілаю зьліквідаваная, пакідаючы пасля сябе ганебную памяць. Просім прыняць шчырыя словы нашае прыязні.

УВАГА ДА ЎСІХ ПАПІСЧЫКАЎ І ЧЫТАЧОЎ!

Рэдакцыя і адміністрацыя "Уздыму" гэтым ветліва просіць усіх атрымваючых наш часопіс прыслаць падпісную плату. Не запамінайма, што хаця газета выдаецца рататарным спосабам, аднак на патрэбную колькасць матэрыялу і паштовую аплату вымагаюцца значныя выдаткі. Наступны нумар будзе высланы толькі тым, хто прышле падпісную плату.

Адначасна рэдакцыя і Адміністрацыя "Уздыму" шчыра дзякуе ўсім тым, што аўкнуліся на наш заклік і прыслалі грашовыя ахвяры.

З пав. Рэдакцыя "Уздыму"

Х Р О Н І К А

Кліўленд:

26-га кастрычніка жаночае Згуртаваньне ладзіла вечарыну, якая прайшла вельмі ўдала. Быў падрыхтаваны багаты буфэт. Аркестра "Палесье" пад кіраўніцтвам Ул. Літвінкі грала старанна й прыгожа.

10-га лістапада Бацькоўскі Камітэт Беларускае Сыботняе Школы ладзіў банкет. Прыбылі бацькі школьнікаў і шмат грамадства, каб падтрымаць матэрыяльна й маральна. Банкет разпачаўся малітваю, якую прачытаў а.а.Крыт. Старшыня Бацькоўскага Камітэту сп.Я.Раковіч прывітаў прысутных і перадаў слова кіраўніку Беларускае Школы праф.А.Кахановскаму. У сваёй прамове праф.А.Кахановскі звярнуў увагу на значэньне школы ў выхаваньні беларускіх дзяцей на выгнаньні. Заклікаў бацькоў да супрацоўніцтва і дапамозе ў навучаньні дзяцей, пералічыўшы некалькі спосабаў. Гучэлі песні; вяліся сяброўскія размовы; людзі розных паглядаў марылі аб будучыні Беларускае калёніі ды каб наступнаму пакаленьню перадаць усё добрае й карыснае для Беларускае справы. Таму ў гэтай была сарганізаваная ў Кліўлендзе агульна беларуская школа для ўсіх беларускіх дзетак. Усе хрысьціянскія сэрцы цешыліся з сваіх прыгожых у учынкаў, узрасталі духова, узмацнялася любоў да свайго брата-беларуса. Але яшчэ некаторымі душамі ўладае нячыстая сіла. Яны сумуюць і злесьліва ненавідзяць запраўдную хрысьціянскую любоў, жаця некаторыя прыхільнікі, а некаторыя й самі вядуць "місьянерскую работу". Барані нас Божа, і нашу Бацькаўшчыну ад такіх місьянераў, праз якіх ужо й так шмат прайшлося Беларускае крыві, а наша Бацькаўшчына трапіла на стагодзьдзі ў няволю й прыгнёт.

23-га лістапада заняткаў у школе ня было. Айцец А.Крыт адслужыў паніхіду па загінуўшым ад рукі забойцы Прэзыдэнту Кэнэды. Запаленыя свечкі ў руках дзетак, вынесеныя сыцягі, прыгожы сьпеў хору пад кіраўніцтвам сп.К.Кіслага - усё стварала малітаўны й жалобны настрой у сьвятыні. Паніхіды адбыліся з гэтае самае нагоды і ў наступныя два дні, 24-га й 25-га лістапада.

24-га лістапада адбылося сьвяткаваньне Слуцкага Збройнага Чыну. Пасьля сьв.Мітругіі а.а.Крыт адслужыў паніхіду па загінуўшым героях, а а 4-ай гадзіне адбылася Акадэмія.

23-га лістапада парафія БАПЦарквы адзначыла дзень удзячнасьці. А 11-ай гадзіне адбыўся малебен, дзе а.а.Крыт сказаў прынагоднае казаньне. Адразу пасьля малебену ў царкоўнай салі Царкоўная Рада наладзіла абед з традыцыйным індэюком /туркам/. Значэньне сьвята й паходжаньне яго паясьніў сп.М.Ягаўдзік у сваім дакладзе.

30-га лістапада адбыўся ў Нью Ёрку Епархіяльны Зьезд БАПЦарквы. Рэзалюцыі прынятыя на Зьездзе зьмешчаныя на 10-ай і 11-ай балонцы. Дакладнейшае апісаньне будзе ў наступным номере.

Кліўлендзкі Аддзел ЗБМА ў гэтага году выдаў прыгожыя калядныя павіншавальныя карткі, якія можна набыць па ўсіх беларускіх асяродках.

Нядаўна быў выданы партрэт Янкі Купалы. Каштуе 50 цэнтаў.

Таксама выдавецтва Аддзелу выдала ноты для царквы "Малебен", напісаны сп.К.Кіслым. Аўтар сам-жа й пісаў матрыцы. Будуць выдавацца ноты і для іншых Багаслужбаў. За ахвярную працу сп.К.Кісламу належыцца вялікая падзяка.

У Аддзеле можна набыць "Беларускі Песенны Зборнік" праф.М.Куліковіча, а таксама песеньнік "Калядоўшчыкі". Першы каштуе 5 дал., а другі 1.00 дал.. Зрабіце добры калядны падарак і падтрымайце выдавецтва модадзі.

+++++